

Брюксел, 8 октомври 2019 г.
(OR. en)

12862/19

ENFOPOL 434
JAI 1037
COSI 207
CATS 117
JAIEX 148

РЕЗУЛТАТИ ОТ РАБОТАТА

От:	Генералния секретариат на Съвета
Дата:	8 октомври 2019 г.
До:	Делегациите
№ предх. док.:	12326/19 + COR 1
Относно:	Заклучения на Съвета относно борбата със сексуалното насилие над деца – Заклучения на Съвета (8 октомври 2019 г.)

Приложено се изпращат на делегациите заключенията на Съвета относно борбата със сексуалното насилие над деца, приети от Съвета на неговото 3717-о заседание, проведено на 8 октомври 2019 г.

ЗАКЛЮЧЕНИЯ НА СЪВЕТА

от 8.10.2019 г.

относно борбата със сексуалното насилие над деца

1. Сексуалното насилие и сексуалната експлоатация са посегателство над най-съкровенията същност на детето, причиняват големи физически и психически вреди, които могат да доведат до травмиране на жертвите за цял живот. Интернет създаде за насилниците и престъпниците безпрецедентни възможности за разпространение, търговия, притежаване и гледане на материали, съдържащи сексуално насилие над деца. Това значително увеличи търсенето на нови материали, а оттук и риска от превръщането на деца по цял свят в жертви.
2. Обикновено извършителите работят трансгранично, като използват платформи на социалните медии и електронни съобщителни услуги, както и „peer-to-peer“ мрежи, анонимизиращ хостинг и други услуги за обмен на потребителски файлове (cyber lockers), специализирани форуми в тъмната мрежа и други електронни „убежища“, където активно се насърчава офлайн насилието над деца с цел производството на нови материали „с висока стойност“ и където престъплението бива превърнато в норма. Важно е преследването на производителите на материали да се открие като международен приоритет поради тежестта на техните престъпления и сериозните вреди, които могат да причинят.
3. Извършителите използват криптиране и други техники за анонимизиране, за да скрият самоличността и местоположението си. Те използват комуникационни платформи, които се хостват и администрират в различни държави, за сприятавяване с деца с цел сексуална злоупотреба и за изнудването им с цел получаване на престъпния материал, тъй като правоприлагащите органи, възпрепятствани от способите за прикриване и различните законодателни режими в отделните юрисдикции, особено в трети държави, трудно могат да провеждат разследвания.
4. Борбата срещу сексуалното насилие и сексуалната експлоатация на деца често е и борба с организираната престъпност и с трафика на хора.

5. В този контекст и в съответствие с достиженията на правото на ЕС¹ Съветът потвърждава отново ангажимента на ЕС и държавите членки да защитават основните права на децата и правата на жертвите на престъпления, както и да се борят със сексуалното насилие и сексуалната експлоатация на деца, както офлайн, така и онлайн, независимо от физическото местоположение или националността на детето. Намалването на броя на децата, които стават жертва на сексуално насилие, и увеличаването на дела на успешните разследвания продължава да бъде основен политически и оперативен приоритет.
6. В тази рамка Съветът приветства обявяването на срещата на върха, организирана от Световния алианс WeProtect за премахване на сексуалната експлоатация на деца, която ще се проведе в Адис Абеба, Етиопия, на 11 и 12 декември 2019 г., и признава важността ѝ като средство за сътрудничество с ключови заинтересовани страни по тази трудна тема. Съветът насърчава държавите членки да участват на подходящото равнище в срещата на върха, за да обменят добри практики и знания и да насърчат други държави да се присъединят към общите цели на Световния алианс WeProtect и да ги осъществяват.
7. За тази цел Съветът припомня:
- a. приемането на Директива 2011/93/ЕС относно борбата със сексуалното насилие и със сексуалната експлоатация на деца и ангажимента, поет от ЕС и неговите държави членки за пълно транспониране на нейните разпоредби в националните режими. Докладите на Комисията до Съвета и Европейския парламент от 2016 г.² показват, че макар да са положени значителни усилия за транспониране на директивата, е необходима допълнителна работа по транспонирането, за да се гарантира, че децата могат да се възползват от пълната добавена стойност на директивата. По-специално, според докладите все още са необходими допълнителни усилия по отношение на превенцията и разпоредбите на материалното наказателно право, както и на мерките за помощ, подкрепа и защита на децата жертви;

¹ Членове 82 и 83 от Договора за функционирането на Европейския съюз (консолидиран текст)

² [COM/2016/0871](#) и [COM/2016/0872](#).

- b. приемането и, когато е приложимо, практическото прилагане на разпоредбите на Директива 2012/29/ЕС за установяване на минимални стандарти за правата, подкрепата и защитата на жертвите на престъпления, която се прилага за жертвите на всякакви престъпления и в която се настоява за съобразен с интересите на децата подход, при който висшият интерес на детето жертва трябва да бъде от първостепенно значение по време на наказателното производство;
- c. приемането на Директива 2011/36/ЕС относно предотвратяването и борбата с трафика на хора и защитата на жертвите от него, заедно с допълващата я рамка на политиката, като част от хоризонталния мандат на координатора на ЕС за борба с трафика на хора
- d. Европейската програма за сигурност³, в която са изброени киберпрестъпността и всички нейни разклонения, включително сексуалното насилие и сексуалната експлоатация на деца, като един от трите основни приоритета, които трябва да бъдат разгледани, за да се гарантира сигурността на гражданите и ценностите на Съюза;
- e. стратегическата рамка и плана за действие на ЕС за правата на човека и демокрацията⁴, в които ЕС потвърждава отново своя ангажимент за утвърждаване и защита на всички права на човека и във връзка с това се застъпва за правата на децата със специален акцент върху защитата на децата от насилие.
- f. ангажимента на ЕС и неговите държави членки за постигане на целта за премахване на сексуалната експлоатация на деца, посочена в Програмата на ООН за устойчиво развитие до 2030 г.⁵ и в Конвенцията на Съвета на Европа за закрила на децата от сексуална експлоатация и сексуално насилие⁶;

³ [COM\(2015\) 185 final](#) и проект за заключения на Съвета относно обновената стратегия за вътрешна сигурност на Европейския съюз за периода 2015—2020 г., ST 9798/15

⁴ [11855/12](#)

⁵ [Програма до 2030 г. за устойчиво развитие](#)

⁶ [Конвенция на Съвета на Европа за закрила на децата от сексуална експлоатация и сексуално насилие](#), 2007 г.

- g. резолюцията на ООН от 24 май 2019 г. за борба срещу сексуалното насилие и експлоатация на деца в онлайн среда⁷, Конвенцията за правата на детето и Незадължителния протокол към Конвенцията за правата на детето относно търговията с деца, детската проституция и детската порнография⁸;
 - h. Протокола за предотвратяване, противодействие и наказване на трафика с хора, особено жени и деца, допълващ Конвенцията на ООН срещу транснационалната организирана престъпност
 - i. Заключениета на Съвета от 2012 г. относно глобален алианс срещу сексуалното посегателство над деца в интернет⁹
 - j. и отправления в заключенията на Съвета относно изпълнението на втория план за действие на ЕС относно равенството между половете през 2017 г.¹⁰ призив към държавите членки да следват ангажимента си за предотвратяването, борбата и наказателното преследване на всички форми на сексуално и основано на пола насилие.
8. Съветът приканва ЕС и неговите държави членки да правят периодична оценка на ефективността на законодателството за борба със сексуалното насилие и сексуалната експлоатация на деца, за да се гарантира, че то е подходящо за целта. При оценки, отчитащи свързаните с пола аспекти, следва да се обърне внимание по-специално на предотвратяването, разследването и наказателното преследване на престъпления, включително на извършените чрез злоупотреба с онлайн платформи, както и на предоставянето на помощ и подкрепа на децата жертви по време на разследването и след това, както и на мерки за осигуряване на защита по време на наказателното производство. Мерките обаче не следва да бъдат ограничени до областта на наказателното право.
9. Съветът признава значението на интегрирането на принципа на равенство между половете и възприемането на междусекторен, всеобхватен и приобщаващ подход при разработването и прилагането на бъдещите политики и законодателство във всички области, свързани с борбата със сексуалното насилие над деца.

⁷ ООН, Икономически и социален съвет, Комисия по предотвратяване на престъпленията и наказателно правосъдие, [Борба срещу сексуалната експлоатация и сексуалното насилие на деца в онлайн среда](#), 24 май 2019 г.

⁸ [Незадължителен протокол към Конвенцията за правата на детето относно търговията с деца, детската проституция и порнография](#), 25 май 2000 г.

⁹ [10607/12](#)

¹⁰ [14027/18](#)

10. Съветът изтъква отново, че е важно да се предприемат своевременни действия за разследване и наказателно преследване на извършителите и за спасяването на децата — жертви на сексуално насилие и експлоатация, от ситуациите, в които продължават да им се нанасят вреди, и приканва компетентните органи да използват възможно най-широко наличните инструменти и механизми, съществуващи на национално равнище и на равнище ЕС, по-специално в Европол и Еврост. Съветът подчертава, че са необходими подходящи и специфични инструменти за борба с насилието над деца в онлайн среда, включително възможност компетентните органи да използват събраните по време на разследванията данни. За тази цел Съветът припомня заключенията си от заседанието на Съвета по правосъдие и вътрешни работи от 6 и 7 юни 2019 г., като подчертава, че запазването на данни е от съществено значение за ефективното разследване и наказателно преследване на тежки престъпления. Освен това законодателните реформи следва да запазят правната възможност за установяване на схеми за запазване на данни в съответствие с принципите, залегнали в Хартата на основните права на ЕС.
11. Във връзка с това Съветът насърчава държавите членки да разработват и прилагат новаторски методи на разследване, както и да обмислят възможността за отпускане на специализирани ресурси от правоприлагащите органи за целите на борбата със сексуалното насилие и експлоатация на деца. Обменът на добри практики между държавите членки придава добавена стойност на тези инициативи.
12. Съветът разглежда сектора, и по-специално онлайн платформите, като ключов фактор за предотвратяване и премахване на сексуалното насилие и експлоатация на деца, включително бързото премахване на съдържащи сексуално насилие над деца материали онлайн. Независимо от полаганите понастоящем усилия Съветът отбелязва, че е необходима повече работа за справяне с техническите, правните и човешките предизвикателства, които възпрепятстват ефективната работа на компетентните органи.

13. Съветът настойчиво приканва сектора да осигури на правоприлагащите и другите компетентни органи законен достъп до цифрови доказателства, включително когато те са криптирани или хоствани на компютърни сървъри, намиращи се в чужбина, без да се забранява или отслабва криптирането и при пълно зачитане на неприкосновеността на личния живот и на гаранциите за справедлив съдебен процес, в съответствие с приложимото право. Освен това сътрудничеството между националните правоприлагащи органи, доставчиците на интернет услуги, Европол и Интерпол следва да бъде засилено в съответствие с приложимата правна рамка, например чрез създаване на механизми за криптиран обмен на информация. Това може да даде възможност за непрекъснат мониторинг на мрежата за идентифициране и блокиране на сайтове, съдържащи сексуална експлоатация на деца, и за включването им в списъците със забранени сайтове. По-специално Съветът подчертава значението на това да се гарантира, че новите технологични достижения не оказват неблагоприятно въздействие върху способността за блокиране на материали, съдържащи сексуално насилие над деца, в онлайн среда. Във връзка с това Съветът настойчиво приканва отрасъла да работи със съответните заинтересовани страни по целесъобразност.
14. Съветът отбелязва със загриженост експоненциалното увеличаване на материалите със сексуално насилие над деца в онлайн среда през последните години. Необходими са подобри решения за управление и приоритизиране на сигналите за случаи на сексуално насилие и експлоатация на деца в онлайн среда, за да се гарантират бързи действия за спасяване на жертвите от продължаващи злоупотреби. Съветът приканва доставчиците на онлайн услуги възможно най-бързо да премахват или блокират достъпа до съдържание, определено като материал, съдържащ сексуално насилие над деца, веднага щом разберат за такова съдържание. Той призовава Комисията да предложи мерки за справяне с това нарастващо предизвикателство. Освен това Съветът подчертава важната роля на гражданското общество, по-специално на горещите линии INHOPE, в подкрепа на премахването на съдържащи сексуално насилие над деца материали онлайн и насърчава държавите членки да обмислят допълнителни възможности за своите органи в подкрепа на гражданските горещи линии, особено в случаите, когато липсва сътрудничество от страна на фирмите.

15. Освен това Съветът признава, че е необходимо да се установи подход с участието на множество заинтересовани страни, който да обедини сектора, гражданското общество, правоприлагащите органи и правителствата (включително чрез публично-частни партньорства) за координиране на усилията за предотвратяване, така че по този начин те да бъдат максимално ефективни. Съветът приканва Комисията да обмисли по-нататъшни действия в подкрепа на инициативи, свързани с превенцията.
16. По-специално Съветът приветства прилагането на превантивни подходи от държавите членки, например задълбочено проучване за надеждност на всички специалисти и доброволци, които влизат в редовен и пряк контакт с деца, създаване на програми за превенция, насочени към извършителите, и предприемане на образователни кампании в училищата и за обществеността с цел укрепване на виртуалната устойчивост и цифровото гражданство на младите хора. Съветът приканва държавите членки да продължат да разширяват и обменят добри практики в тези области и призовава Комисията да продължи да насърчава и координира такива превантивни подходи сред всички служби, занимаващи се с деца.
17. Съветът приветства участието на компетентните органи на държавите — членки на ЕС, в съвместните усилия за борба със сексуалното насилие и сексуалната експлоатация на деца. Съветът настойчиво ги приканва да продължат да задълбочават участието си, включително по приоритета на ЕМРАСТ относно сексуалната експлоатация на деца в рамките на цикъла на политиката на ЕС за борба с тежката и организираната престъпност, както и в Работната група на Европол за идентифициране на жертви на престъпления.
18. Съветът приветства добрата работа на Европейския център за борба с киберпрестъпността към Европол (ЕСЗ) в подкрепа на компетентните органи в държавите членки и подчертава значението на наличието на най-съвременни технологии за целите на разследването. Той приканва ЕСЗ да продължи да подпомага държавите членки при предотвратяването и разкриването на всички форми на престъпност, свързани със сексуалното насилие и сексуалната експлоатация на деца, както и в борбата с разпространението онлайн на материали, показващи насилие над деца, включително насилие спрямо деца, упражнявано на живо от разстояние.

19. Съветът изтъква и ролята на Евроюст за оказване на подкрепа на националните разследващи органи и прокуратури с цел избягване на безнаказаността на сексуалното насилие и сексуалната експлоатация на деца. Съветът подчертава значението на сътрудничеството между Евроюст и Европол, както и на подобренията и инициативите в областта на цифровото наказателно правосъдие.
20. Съветът подчертава, че е важно на правоприлагащите агенции и на другите органи да се предостави подходящо обучение за ефективна борба със сексуалното насилие и сексуалната експлоатация на деца, като се обърне специално внимание на защитата на жертвите. Съветът приветства факта, че CEPOL предлага портфейл от обучения в това отношение.
21. Освен това Съветът отчита значението на един глобален, координиран подход за борба със сексуалното насилие и сексуалната експлоатация на деца и настоява за активно участие в съществуващите канали за сътрудничество с трети държави и други ключови заинтересовани страни за целите на ограничаването на тези ужасяващи престъпления.
22. Съветът припомня ангажимента, поет от министрите на правосъдието и вътрешните работи на държавите — членки на ЕС, за участие при постигането на общите политически и оперативни цели, определени при създаването на Световния алианс¹¹, и работата, която държавите вече са извършили¹². Съветът настойчиво приканва компетентните органи на държавите членки да увеличат участието си и използването на технически решения, например международната база данни на Интерпол за сексуалната експлоатация на деца (ICSE), за да улеснят международните разследвания, в съответствие с поетия от тях ангажимент в рамките на Световния алианс. Свързването с международната база данни на Интерпол за сексуалната експлоатация на деца (ICSE) е от жизненоважно значение за обмена на информация по случаи с глобално измерение, но в някои части на света все още има слабо участие. Широкото участие в базата данни осигурява ценен експертен опит що се отнася до различните езици, използвани в предоставените от други агенции видеоматериали, и по този начин укрепва защитата на децата по света.

¹¹ [Декларация относно старта на Световния алианс за борба със сексуалното насилие над деца в онлайн среда](#). През 2014 г. Световният алианс се слива с WeProtect (ръководена от Обединеното кралство инициатива с участието на множество заинтересовани страни за борба срещу сексуалната експлоатация на деца в интернет в световен мащаб), за да се съчетаят силните страни на двете инициативи и да се избегне дублирането на усилия.

¹² Тази работа е отразена в докладите на Световния алианс от [2013 г.](#) и [2015 г.](#)

23. Съветът приветства Световния алианс WeProtect за премахване на сексуалната експлоатация на деца в интернет като световна организация с участието на множество заинтересовани страни, обединяваща правителствата, правоприлагащите органи, съдебните органи, сектора и гражданското общество за повишаване на ефективността на борбата срещу тези престъпления в световен мащаб. Моделът на национален отговор, предложен от Световния алианс WeProtect¹³, както и неговата оценка на глобалната заплаха¹⁴ играят ключова роля за определянето на пропуските и приоритизирането на действията.
24. Съветът насърчава държавите членки да задълбочат сътрудничеството си с трети държави в борбата срещу насилието и експлоатацията на деца и да направят преглед на съществуващите мерки за подкрепа на трети държави в борбата срещу сексуалното насилие и експлоатация на деца, включително явлениято пътуващи извършители на сексуални престъпления срещу деца и сексуалната злоупотреба с деца, показвана в реално време, и призовава Комисията да направи преглед на текущата подкрепа с оглед улесняване на бъдещата работа в тази област.
25. ЕС насърчава третите държави да обмислят възможността за присъединяване към Конвенцията на Съвета на Европа за закрила на децата от сексуална експлоатация и сексуално насилие¹⁵ в качеството ѝ на основна законодателна рамка на международно равнище за борба с престъпността, свързана със сексуалното насилие и експлоатация на деца, както и на образец за национално законодателство.

¹³ [Модел на национален отговор](#), 2018 г., Световен алианс WeProtect

¹⁴ [Глобална оценка на заплахите](#) 2018 г., Световен алианс WeProtect

¹⁵ [Конвенция на Съвета на Европа за закрила на децата от сексуална експлоатация и сексуално насилие](#), 2007 г.